

Kırkyama

Kırkyama, çeşitli kumaş parçalarının belli motifler oluşturacak şekilde dikilmesi veya applike edilmesidir. Günümüzde gerek Anadolu'da gerekse birçok şehirde uygulanmaktadır. Fakat başta Amerika olmak üzere diğer Avrupa ülkeleri, bunu bir tür sanayi haline getirdiğinden bizlere yabancı bir sanat gibi lanse edilmektedir. Kullanılan malzemeler, model kitaplar hatta kumaşlar dışardan temin edilmiş olarak piyasada satılmaktadır. Günümüze kadar ulaşan bu sanat kırkyamayla ilgili yabancı yayınlardan dolayı da "patchwork" adıyla dilimize geçmiştir.

Yüzyıllar öncesinden ufak parça kumaşları değerlendirmek amacıyla kumaşların birleştirilmesiyle çeşitli örtüler üretilmiştir. Ortaya çıkarılan örtülere zamanla desenler, şekiller verme ihtiyacı duyulmuş ve daha sonra emek isteyen bu iş bir sanata dönüştürülmüştür. Savaş ve yokluk zamanlarının getirdiği bir psikoloji ve etkileşim ile şekillenen bu çalışmalar, tüm ülkelerde farklı sentezlerle uygulanan ve yamadan sanata uzanan bir gelişim süreci izlemiştir.

Kırkyama sanatının Anadolu kültüründeki temeli Selçuklular zamanına dayanır. Selçuklular zamanında geçme işi olarak adlandırılan bu çalışmalar, daha sonraları Osmanlı toprakları içerisinde yer alan Bosna bölgesinde gelişim göstermiştir.

Kırkyama yapımında kumaş seçimi büyük önem taşımaktadır. Genellikle sentetik olmayan kumaşlar kullanılmaktadır. Poplin, patiska, pazen, tafta ve keten türleri, sık dokunmuş kumaşlar da olabilmektedir. Kumaşlar yıkanıp ütülendikten sonra işlemlere başlanmaktadır.

Kırkyamanın yapım aşamalarını kısaca izah etmek gerekirse; öncelikle seçilen kumaş, kesme panosu üzerinde cetvel yardımı ile kırkyama makası kullanılarak kesilir. Elde kağıtlı çalışma çırpma sistemiyle, applike elde gizli baskı tekniği ile veya makinede sarma tekniği ile diğerleri de makinede düz dikiş olarak dikilir. Hazırlanan bloklar istenirse bordürlerle birleştirilir. Düz şeritler veya parçalarla birleştirilmiş şeritler blokları ayırır ve çerçeveler. Dikişler önce tersinden daha sonra yüzünden bastırarak ütülür. Yapılan kırkyama örtü elyafın üstüne yerleştirilir. Ardından örtünün katlarını bir arada tutmayı sağlayan ve modele desen verilen yorganlama işlemine geçilir. Bittikten sonra kenarları düzgün kesilerek biye ile kapatılır. Rulo halinde katlayıp kuru, rutubetsiz bir ortamda çalışma saklanabilir ya da örtünün ağırlığını taşıyacak cinste eşit aralıklarla şeritler hazırlanıp, dikilir ve duvara tablo gibi asılabilir.

Günümüzde kırkyama (patchwork) ile çeşitli örtüler, yastıklar, minderler, çantalar, giysiler, gözlük ve telefon kılıfları vs. gibi günlük yaşamdaki ihtiyaçları karşılayan birçok eşya yapılabilmektedir. Bizim kültürümüzde yakın bir zamana kadar kırkyama, sanat olarak kabul edilmezken, son dönemlerde gidişat değişmiş, bu işi sanatsal ifadelerle yansıtan sanatçılar yetişmeye başlamıştır.

Adına kırkpare veya yamalı bohça da denilen bu sanat dalı günümüzde yeniden ve eskisine nazaran daha fazla rağbet görmekte, bazı eğitim kurumlarında ders olarak okutulmaktadır. Kırkyama günümüzde modern bir sanat görünümündedir ve eğitimi alan bireylere kendine güven, sosyal statü ve bilgilerini kazanca dönüştürebilme anlamında katkılar sağlamaktadır.

Patchwork

Patchwork is to sew or make applique on the various fabrics, clothing in the way that they can form different motifs. It is being applied both in Anatolia and in many cities. First America and then European states shaped an industry branch on it and it is told us a foreign art. The materials used, the model books, even the fabrics are sold by importing from other countries. The art that reached our day is named as patchwork' because of the foreign issues.

Various cloths were produced to add value to the small pieces of fabrics by combing them. To the clothes made needed to be given, applied designs and shapes and later this job needed labor, became an art. The works that shaped with the psychology and communication which the wars' atmospheres brought were applied in various synthesis in all countries, and this followed a period ranging from patches to art.

The base of patchwork in Anatolia culture dates back to seljuk times. The works named 'geçme' during Seljuk times, later went on developing in Bosnia.

In making patchwork, the fabrics' selecting requires a great care and importance. Generally off free sythetics clothes have been used. Poplin, patisca, cotton, tafta and linen fabrics are known as tight woven clothings. After the fabrics being ironed and washed, procedures are started.

If the stages of patchwork are needed to be explained. Firstly the selected cloth, fabric is cut on the cutting panel with the help of ruler and patchwork scissors, and these fabrics are passed through various stages, and they are sewn to each other using various techniques. After that, the stitches are ironed from the reverse, then from the natural side by pressing. The patchwork made is placed on the fibres cloth. And then starts the lying stage, this provides the patchwork with designs and holds the layers together. After finishing this stage, its edges are cut smoothly and covered with biye. It is fold up in the shape of rolls, and kept in a dry place. Or either it can be hung up on the wall by preparing roped with equal distances among each other.

In our day, with patchwork, various materials such as sheets, pillows, cushions, bags, dresses and glasses can be made. Patchwork was not accepted as an art at first, this trend has changed in recent years, and we can see artists who express this art with the artistic expressions.

The art branch which is also named as 'kırkpare' 'or' 'yamalı bohça' today is highly demanded comparing to the past, in some education foundations, it is taught as a subject. In our day, patchwork is accepted as a modern art and it contributes social status and turns their knowledge into money.

Takı

Takı, insanın giysiden ayrı olarak vücudunu süsleme amacıyla eski çağlardan beri kullana geldiği objelerin tümüne verilen addır. İnsanların sosyal, ekonomik ve dini hayatları hakkında tarih boyunca bizlere ipucu veren takılar farklı amaçlarla da kullanılmışlardır. İnsanoğlu, varoluşundan bu yana korkularını yenmek, yücelik kazanmak, gücünü göstermek, güzel görünmek gibi gerek dinsel gerekse geleneksel sebeplerle bu tür aksesuarları tercih etmişlerdir.

Arkeolojik bulgular gösteriyor ki; eski çağlarda insanlar, bilinmedik doğa güçlerinden korunmak ve güçlü olmak için muska niteliğindeki takıları kullanıyorlar, takıları ölen yakınlarının ruhlarını kötülüklerden koruyacağı inancıyla mezarlarına koyuyorlardı.

Tarihi, insanlık tarihi kadar eski olan takının serüvenini izlemek, toplumsal tarihi, dolayısıyla toplumun değişimini ve gelişimini izlemek anlamına gelmektedir. Takı sanatının MÖ 3000 - 4000 yılları arasında Mezopotamya'da doğduğu kabul edilir. Mısır ve Hindistan'dan Asya'ya, Afrika ve İslam ülkelerine, sonrasında tüm Avrupa'ya yayılmıştır. Yapılan birçok araştırma, kazı çalışması göstermiştir ki insan yaşadığı her dönemde takıyı kullanmış, onlara belli anlamlar yüklemişlerdir. Takı biçimleri, ortam ve şartlara göre değişmekle birlikte her toplumda varlığını sürdürmüştür.

Takının en önemli özelliklerinin başında giyimin tamamlayıcı unsuru olması gelmektedir. Çeşitli boncuklardan yapılmış takılar tarih boyunca ve günümüzde de tüm dünyada insanların sosyal statülerini belirleyen ortak bir dil olarak kullanılmıştır. Boncukların ve yarı değerli taşların insanlar üzerinde tedavi edici bir güce sahip olduğu da bilinmektedir.

Takının bir türü sayılan gümüş örücülüğü, ülkemizde "Trabzon işi" adıyla tanınmaktadır. Dünyada "zırh örücülüğü" olarak bilinen bu sanat yaklaşık 30-35 mikron (0,3 mm.) kalınlığındaki altın ya da gümüş tellerin ilmek ilmek örülmesiyle icra edilen bu sanatın ürünleri, Trabzon'un Mersin köyünden yurdun hemen her yerine yayılmıştır. Gümüş örücülüğü ile daha çok hasır bilezikler, gerdanlıklar, kemerler, küpeler ve kol düğmeleri yapılmaktadır. Takılar haricinde terlik, ayakkabı gibi eşya yapımında da süs olarak kullanılmaktadır.

Bu sanatın tekniği çifte ile tepe kırmadır. Sepet örgü modeli, saç örgü modeli, kılçık modeli, tek tepe tekniği, burulmuş gümüş telle yapılan hasır teknikleri gümüş örücülüğünde çokça kullanılmaktadır. Bu teknikler yarı değerli taşlarla süslenerek takılar hazırlanabilmekte, hasır ve taşlar ya da kristaller birleştirilerek çeşitli objeler yapılabilmektedir.

Kumaş gibi örülen ve istenilen uzunluklarda kesilerek çeşitli objelerin yapılabildiği bu sanatta düzgünlük en önemli detaydır. Bu nedenle elin yatkınlık kazanması için uygulama sayısı artırılmalıdır. Acemiliğin gümüş telde atıldığı, ustalığın altın telde hayat bulduğu bu sanatı, tasarımcılar geçmişin ışığında geleceğe aktarmaktadırlar.

Takının çağlar boyunca, mezarlardan, şatafatlı salonlara kadar süregelen serüveni, değerli taşların keşfedilmesiyle birlikte farklı boyutlar kazanarak günümüze gelmiştir. Yaşadığımız çağda takı, insan hayatında önemli bir yer tutmaktadır.

Jewelry

Jewelry is a general name given to the whole objects that have been used by human since the ancient times to embellish their bodies, except for clothing. Jewelry, which gives us information about people's social-economy and religion, have been used throughout the history for different purposes. Human being has preferred such kind of accessories to overcome their fears, to sublime, to show their strength, to show off with either religious or some other traditional reasons.

The archeological excavations show that human used jewelry in the ancient times. People were wearing jewellery in the shape of amulet to protect-themselves from the nature's unknown forces and to become strong, and these jewellery were put into their relatives' graves to protect their souls from the evils.

Wieving the most important characteristics of the jewelry of which history is as old as the human history means that; we are observing the evolutions and development of humanity. The jewelry art is accepted to originate in Mesopotamia between the years 3000-4000. It spread to Asia and Africa from Egypt and India, then continued to the European Countries. Many researches done so far and excavations showed that human being had used jewellery in every period of time they lived and expected different meanings from them. Types of jewellery, even though, have changed according to the societies, they maintained their existence.

The most important characteristics of jewel is that; it is the basic component of clothing. The jewels made of various beads were used a kind of common expression way to define people's social status through out the human history and it is the same today. Beads and half precious stones have curing affects on people.

The silver mender known as Trabzon work today. It is accepted as kind of jewelry. This art is made by knitting silver or jewellery wires which were about 30-35 mm side by side are sold in the village of Mersin. With the silver work bracelets, necklaces, belts can be done. Except for jewellery, it is used in the production of slippers, shoes as jewellery.

The technique of this art is tap part. Basket model, hair model, hill technique, matting technique, silver knitting are used a lot. These techniques can be embellished with valuable stones and the matting and stonke are combined by means of this, various objects can be made.

In this art, which is woven like fabric and cut as in the desired length, and made various objects, the smoothness and order is a vitally important detail. For this reason, getting tendency and skill of hand is required in this art, so rehearsal periods should be increased. Today's young entrepreneurs should carry this art to the future, in which apprenticeship is quit in silver wire, and experience comes in the gold. During the ages, jewellery have reached its current status from graves to the showing off rooms with the invention of precious stones. The jewelry we use today plays an important role in our lives.

Giyim

Giyim başlangıçta, insanın örtünme içgüdüğü ile başlamış, daha sonra estetik unsurların da işin içine katılmasıyla vazgeçilmez bir ihtiyaç haline gelmiştir. Giyim ilkel toplumlardan çağdaş toplum anlayışına geçerken önemini daha da artıran bir olgu olmuştur.

İlk insanın varoluşu ile birlikte doğan bir kavram olan giyim, toplumların geleneklerini, göreneklerini, zevklerini ve yaşayış biçimlerini ortaya koyan bir yapıya sahiptir. Zamanla estetik öğelerin de bu faktörlere katılmasıyla insan hayatının soyutlayamadığı bir kullanım aracı ve ihtiyacı olan giyim, çeşitli akımların doğmasına yol açmış ve kitleleri peşinden sürükleyen bir güç haline gelmiştir.

Giyim tarihine bakıldığında bu olgunun büyük değişikliklere uğradığını görmek mümkündür. Günümüzde çalışma alanlarına göre de giyim özellik kazanmaktadır. İsmarılama giyimde kişi üzerinde alınan beden, bel, kalça ve uzunluk ölçüleri kullanarak, model, kumaş seçimine özen gösterilir. Hazır giyim (konfeksiyon)'de bir model, standart kalıplar kullanarak serileme halinde kesilip bir dikiş payı kadar bırakılıp, paylar belirli yerlerden çitlatılır ve üst üste getirilerek kıyafet hazırlanır. Butik tarzı giyim ise konfeksiyon üretiminin ardından kıyafet modelinin kişinin bedenine uygun çalışılması, kişinin isteği üzerine yapılan düzenlemelerle en son şeklinin verilmesi olarak tanımlanabilir.

Giyim sosyal yapısı yönünden de çeşitlendirilebilir. Modern giyim, klasik giyim gibi. Modern giyimi moda ile tarif edebiliriz. Klasik giyim, geleneksel giyim, spor giyim, fantazi giyim, folklorik giyim, üniformalar, iş elbiseleri, yas elbiseleri, dini inançları simgeleyen elbiseler, mesaj ve duygu belirtmek amacıyla giyilen giysilerin yanı sıra toplumsal ve estetik değerler, dinsel inançlar, cinsiyet ve yaş, tabaka ve meslekler gibi faktörlerin etkin olduğu tarzlar giyim gruplara ayrılmasına yol açmıştır.

Giyim bir kültürde milliliği oluşturan öğelerden biridir. Özellikle türlü milletlerin onları diğer komşu milletlerden ayıran kendine özgü giyinme biçimi ve giydikleri elbiseleridir. Giyim bir ülkenin, bir devrin, bir kişinin özelliklerini belirten bir araçtır.

Zamanla küreselleşen dünya ile birlikte farklı toplumları ve kültürleri oluşturan insanlar, geleneksel giyim dışında ortak bir dil gibi kullandıkları evrensel bir giyim tarzı oluşturmuşlardır. Bu giyim biçiminin sınırlarını sadece yıldan yıla farklı toplumların farklı kültürleri ile yöğrularak değişen ve gelişen ama hep belli normlara sadık kalan moda akımları şekillendirmektedir.

Günümüzde giyim, insanların kimlikleri hakkında önemli ipuçları vermekte ve imaj yaratmakta etkin olmaktadır. Giyim önemini şu söz çok güzel açıklamaktadır. "İnsanlar kıyafetleri ile karşılaşır, bilgileri ile uğurlanırlar."

İlk çağlardan bugüne dek sürekli değişimle birlikte giyim kuşam her zaman insanlar ve toplumlar için çok büyük önem taşımıştır. Toplumlar ifade etmek istediklerini giysinin genel görünüşü ile diğer insanlara ve toplumlara aktarmıştır. Çünkü giyim verilme istenen mesajı en kolay ve açık bir şekilde yansıtan obje olmuştur. Giyim, çağlar boyu üstlendiği bu misyonu bundan sonra da evrensel boyutlarda taşımaya devam edecektir.

Clothing

At the very beginning, clothing began with the instinct of human being's covering, the following years it became an unquitable need by contributing the esthetic features into the life style. Clothing became a life style of understanding that got much more importance while passing from the primitive society to the contemporary one. Clothing which occurred an important concept with the creation of the first human became a style that showed the societies elements with these factors, it became a life style that can't be neglected for human, and this caused many usages, and became a great force.

When having a look at the clothing history, it is possible to see this concept had a lot of changes. Today clothing changes according to the working conditions. In the tailor made suit, using the measurements which are taken on person; such as body size, waist, hip and length, it is given importance to choosing fabrics. In the ready dress made, a model is cut by using the standard patrons, and cut in a quick and speedy way, left a certain sewing place, and these places are cut in petty way, and put one over another, in this way, the clothing, dresses are made. Butik style of clothing can be defined as being tried on person's body, designed according to the person's desire, so the last shape and style is arranged.

Clothing can be varied in the social style, such as modern clothing, classic clothing. We can define 'modern clothing' as fashion. And also there are very many styles of clothing such as; traditional clothing, sports clothing, fantasy clothing, folkloric clothing, uniforms, work clothes, mourning clothes, religious clothes and the clothes that carry symbols of social and esthetics, religious beliefs, sex and age, job and social life style and some other factors. Clothing is one of the components which forms the nationality in clothing. Nationalities have special clothing that distinguish them from the other nationalities' clothing. Every nation has their own style of clothing. Clothing is kind of style - device that shows any country's specialty.

With the global world, people who created different cultures and societies, formed common dressing styles. The features of this dressing style are determined by fashion designers. They usually take good care of maintaining in the same fashion styles. In our day, clothing gives us information about the person's identity and creates an image. There is a good saying; people are welcomed by looking at their clothes and are seen off their knowledge. Clothing has always played an important role for people since ancient times. Societies express their thoughts via the styles of their clothing because clothing is an object that expresses the message clearly. And it will carry on this mission forever to universal dimensions.

Modelistlik – Stilistlik

Giyim, iklim, örf, adet, din faktörlerinin ışığında oluşan bir tarzdir. Bu tarz zamanla milyonlarca insanın çalıştığı bir sektör olmuş ve "tektstil" adını almıştır. Tekstil çok çeşitli bölümleri bünyesinde barındıran çok geniş bir yelpazedir. Bu yelpazenin kollarından olan ve ana kaynağını oluşturan bölümler Modelistlik ve Stilistlikler.

Hayal gücünün sınırlarında dolaşan bir sanat dalı olan stilistlik, "günün modasına, içinde bulunulan dönemin trendlerine uygun tasarım yapma ve ürün ortaya koyma sanatı" olarak tarif edilmektedir. Bir giysinin a'dan z'ye her şeyini (ayakkabı, çanta, aksesuar) giysiye uygun bir şekilde tasarlamaktır. Trendlerde renk ve kumaş özellikleri dikkate alınarak tasarım yapılmaktadır. Kreasyonların üretilebilmesi için yapılan renksel ve çizgisel tasarımlar, stilistlik tanımı içerisinde yer almaktadır.

Modern anlamda stilistliğin tarihçesi Ortaçağ'a kadar dayanmaktadır. Aristokrat kesimin "gösteriş" noktasından hareketle farklı olma çabalarıyla çeşitlenen giysileri zaman içerisinde moda akımlarının oluşmasına sebep olmuş; stilistlik 18. yy'dan itibaren ise bir meslek olarak icra edilmeye başlanmıştır.

Stilistlik, yetenek gerektiren bir alandır. Bir stilist, çizgiler, renkler, tonlama ve boyama tekniğinin yanı sıra moda akımları ile dünya tarihini de çok iyi bilmelidir. Şu anda tasarlanan giysiler, son 10 yılın çizgilerini taşımaktadır. Ancak bir stilist, yüzyıllara göre tarihi olayların şekillendirdiği giyim tarzlarının nasıl olduğuna da hakim olmalıdır.

Modelistlik; genel anlatımla modeli belli olan bir giysinin, seri üretim için kalıbını çizmek, kalıbını hazırlamaktır. Giysiyi bir bütün olarak gösteren kalıp, modelist için büyük önem taşımaktadır. Ölçülere dikkat edilerek çıkarılan kalıp, provaya gerek bırakmadan zaman, emek ve kumaş tasarrufu sağlar.

Modelistlikte çeşitli kalıp elde etme teknikleri bulunmaktadır. Hazır kalıplarla kalıp çıkarmak, bıçkı sistemi ile kalıp çıkarmak, mülaj ya da drapaj yöntemiyle kalıp çıkarmak, pratik yöntemle kalıp çıkarmak ve hazır giyim üzerinden kalıp çıkarmak bu tekniklerden bazılarıdır. Hazır giyim üzerinden kalıp çıkarma sistemi, ülkemizde genellikle deri giyiminde kullanılmaktadır.

Son zamanlarda özellikle büyük firmalarda, modelistlik ve stilistlik alanlarında bilgisayar teknolojileri kullanılmaktadır. Bilgisayarlı modelistlikte, mülaj kağıdının yerini bilgisayar almaktadır.

Stilistlikte de her şey bilgisayar ortamında hazır bulunmakta iş sadece hayal gücüne kalmaktadır. Stilistler, tasarımlarına uygun kumaş dokuları oluşturmakta, hazır silüetlere, elde edilen materyal monte edilmektedir. Bilgisayar ile birçok kişinin yapacağı iş bir kişi tarafından yapılmakta, böylece emekten ve paradan tasarruf edilerek ve kısa zamanda çok iş çıkmaktadır.

Günümüz dünyasında modanın kazandığı önem ile stilistlik ve modelistlik, gençlerin meslek seçiminde önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca ekonomik kriz döneminde büyük şehirlerde yüzde 42 ile en az etkilenen sektör, içinde modelist ve stilistlerin de yer aldığı tekstil sektörüdür.

Fashion Designer – Stylistics

Clothing is style that is shaped in light of factors such as; climate, norms, traditions, religion. In time this style has been named "textile" and has become an industry in which millions of people work. Textile covers a wide spectrum of numerous branches. The main branches of this spectrum are Designing and Styling.

Styling, being a branch of art roving around the edges of the imagination, is defined as "the art of creating designs in accordance with current fashion and with the trends of the era and producing a final product." It is designing an outfit from top to bottom (shoes, bags, accessories) in a way that is harmonious. Designing is made by considering trends, colors and fabric characteristics. The graphic and chromatic designs that are made in order to produce creations all fall within the scope of styling.

The roots of modern styling go back as far as the middle ages. The outfits that have diversified with the "Aristocrats"' search of being "panache" has led to the creation of fashion trends; and styling has become a profession since the 18th century onwards.

Styling is a branch that requires talent. A stylist has to know about fashion trends and world history along with lines, colors, toning and painting techniques. The outfits that are currently being designed, carry the marks of the last decade. However, a stylist has to master the knowledge of how historic events have shaped clothing trends throughout the centuries.

Designing in general, is drawing and preparing the patterns of clothes for mass production of the models that are pre-determined. The pattern that shows the outfit as a whole, is of great importance to the Designer. The pattern that is prepared in accordance with the measurements, saves time, effort and fabrics and eliminates the need for fitting.

In designing, there are various methods for preparing patterns. Making patterns with ready made stencils, making patterns with a cutter system, making patterns with the moulage or drapage method, making patterns manually and from ready-wear clothes. Currently, the method of preparing patterns from ready-wear clothes is used mainly in the leather industry.

In recent times and especially in large companies, the use of computer technology in designing and styling has become widespread. In computer aided styling, computers have replaced moulage paper. In computer aided designing, every tool that the designers need are under their fingertips and all is left for the imagination. Designers can create suitable fabrics for their designs, and the materials that are created are inserted into ready silhouettes. With the help of computers, one person can do the work that previously required many peoples cooperation, thus, saving effort, money and time.

With the importance currently attached to fashion, designing and styling has gained importance in the youths' job selection process. Furthermore, the textile industry that has incurred a small loss of 42% in big cities during the economic crisis, is the industry in which designers and stylists work.

KIBRA KAYURMACI

Clay Cooper

Tuğba Altıparmak...

M. Agari

Mefruşat

Günümüzde teknoloji sonsuz bir ilerleme kaydetmektedir. Bu sonsuzluk içinde insanoğlu kendini dinlendirmek, farklı alanlarda boş zamanını değerlendirmek, marifetlerini sergilemek çabasına girmiştir. Uğraşların emeğe dönüştürüldüğü alanlardan biri de "mefruşat"tır. Bir anlamda mefruşat, ev tekstil ürünlerinin tasarlanıp, çeşitli teknikler kullanılarak göze hoş gelecek şekilde dikilmesi işlemidir. Mefruşat, Arapça kökenli, evde kullanılan malzemesi kumaştan her türlü eşyayı genel olarak tanımlamaktadır. Yaşadığı mekanları güzelleştirmek, Türklerin göçebe hayatlarında bile önem taşıyan köklü bir özelliği olmuş ve bu anlayış zamanla çok büyük gelişim göstermiştir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, sarayda düğün cihazı denilen çeyiz, saray atölyelerinde yapılırdı ve saray atölyeleri birer sanat akademisi niteliğindediydi. Bu sosyo-ekonomik olay, bir yanıyla aşk, özlem, ümit, ihtiras, şefkat, gurur gibi duyguların nakışlarla, renklerle ifade edildiği, gönül dünyasının aynası, bir tecelliler manzumesidir.

Gelenekler, inanışlar, örf ve adetlerle şekillenen ve yüzyılların birikimi olan bu kültür, ortaya konan her üründe kendini açıkça göstermiştir. Kültürel motif ve desenler, salon takımlarından mutfak takımlarına, banyo takımlarından bebek takımlarına, tül perde ve yatak örtülerine kadar her ürüne işlenmiştir. Yeni evlenen genç kızlar, büyük bir özen ve titizlikle hazırladıkları pek çok giyim ve ev aksesuarını içeren çeyizleri ile kendi kültürlerini de alıp götürmüşler, bu değerli hazineyi kendi evlerinde yaşatmaya devam etmişlerdir.

Bir zamanların el emeği göz nuru ürünleri, günümüzde önemli bir sektörün parçası haline gelmiştir. Yeni teknolojiyle birlikte döşemelik, perdelik, halı, çarşaf, masa örtüsü, havlu, nevresim, yatak-yorgan aksesuarları gibi ev tekstillerinde fabrikasyon ürünler, sunduğu çeşitlilik ile ön plandadır. Tekstil sektöründeki büyük atılımlar ve yeniliklere rağmen el yapımı ürünler hiçbir zaman önemini yitirmemiş aksine fabrikasyon ürünler onların değerini daha da artırmıştır.

Mefruşat, farklı sanatlarla birleşerek göz alıcı sanat eserlerine de dönüşebilmektedir. Örneğin minyatür sanatı ile... Mefruşatta minyatür uygulamaları, Osmanlı ve İran minyatürlerinin aplike tekniği kullanılarak 3 boyutlu bir halde kumaş zemine aktarılmasıdır. Bu uygulamada önemli olan minyatürün tarihsel dokusu ve ince detaylarını mefruşata yansıtılabilmektir. Görenlerde hayranlık uyandıran bu sentez, büyük bir el mahareti ve sabır gerektirmektedir.

Mefruşat, yaşadığımız mekanların daha rahat, güzel ve kullanışlı hale getirilmesinin yanı sıra sağladığı psikolojik destek açısından da önemlidir. İyi düzenlenmiş mekan, insanda rahatlık ve huzur duygusu uyandırmaktadır. İnsanlar yaşadıkları ortam ile kendi hayat tarzlarını, karakter yapılarını ve beğenilerini ortaya koymaktadırlar. Bu açıdan renk uyumu ve desen tanzimi kişiden kişiye değişmektedir.

Yıllardır ev hanımlarının ilgi gösterdiği bu alanda büyük gelişmeler olmuş, ülke ekonomisine katkı sağlanmıştır. Bu ürünlerin evde yapılabilme kolaylığının olması bayanların ekonomik sisteme daha kolay dahil olmasını sağlamakta, bu açıdan ev dekorasyonu çok boyutlu bir nitelik taşımaktadır.

Fabric Furnishings

Today technology is recording an endless improvement. Within this eternity, human has been searching to rest himself, to spend his spare times in various fields and to display his abilities. One of the fields where attempts are changed to labor is "furnishing". Furnishing in one sense, is the knitting process by various technical procedures of home textile items.

Furnishing is a word defining all items at home made of fabric and it is an Arabic based word. Making their places nice and attractive where they live was a major property of Turkish people through history and this understanding displayed great development so far.. During Ottomans, dowers were made in work shops and palace work shops were a kind of art academy. This social and economic fact was symbolizing emotions such as love, dream, missing, passion, hope, mercy and honor.

Culture which is specified by accumulation of traditions, beliefs and norms and which is an accumulation existed through years always displayed its effects. Cultural motives and design were used in all items such as salon an dining items, kitchen items, bathroom items, baby items, curtains and bed covers. Married young girls took their wearing and accessories which they prepared with great care and patience together with their own cultures and continued to make this precious treasury to live at their own homes.

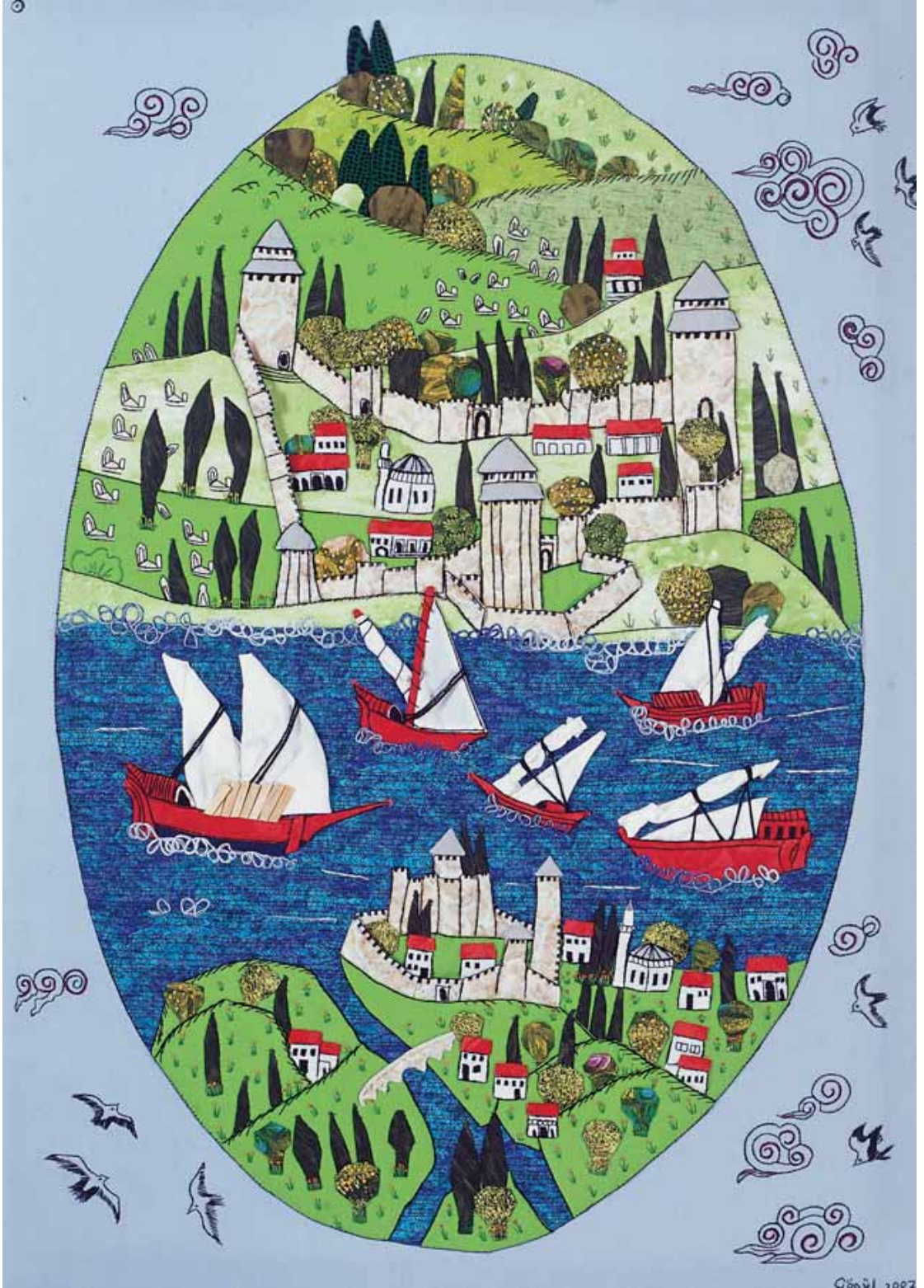
Ancient products created with great care have been significant part of a sector today.. By new technology, home textile products are diversified such as furniture stuff, suitable for making curtains, carpet, bed sheet, table cover, towel, duvet cover. Despite important investments and renovations in textile sector hand made items never lost their attractiveness, on the contrary, fabrication products made them more valuable.

Furnishing is able to transform into different brilliant art works by integration with different art fields. For instance, with miniature arts... Miniature application in furnishing is the transition of Ottoman and Iran miniatures to fabric ground in three dimensions manner by sponce technical procedures. In this application, the important point is to be able to transmit historical structure and nature of miniatures to furnishing. This synthesis which is highly appreciated by every one requires great patience and hand ability.

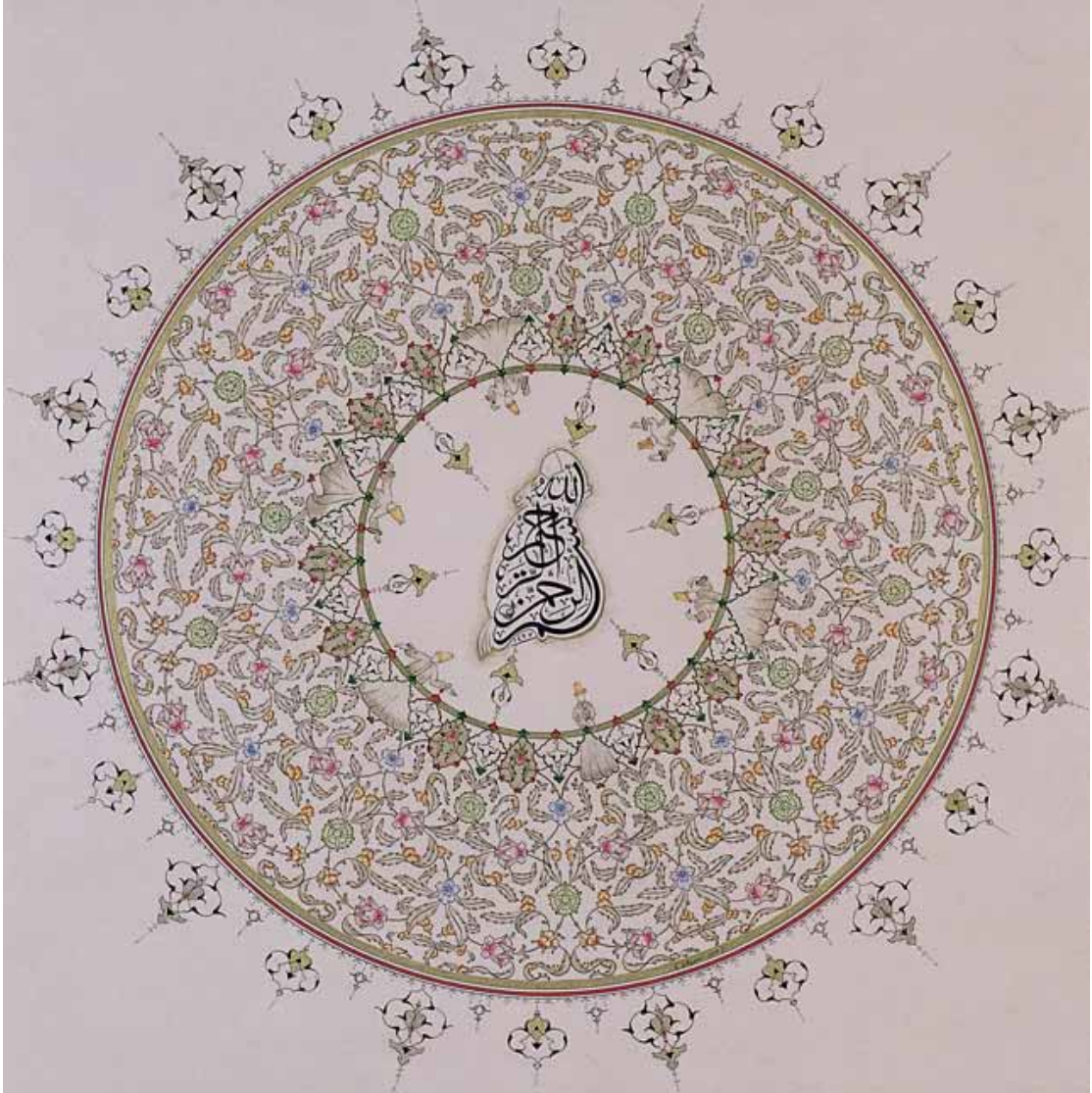
Furnishing, besides bringing environments we live more comfortable, convenient and beautiful, is also important in terms of psychological support. Good designed environment makes people calm and peaceful. People display their own way of life and characteristic structures with the places they live. Therefore color harmonization and design arrangement differs from person to person. Within changing and developing world, along with technological facilities, home decoration has been a hobby and a way of defining ourselves. Today, furnishing, not only for house wives, but also takes place in working women' live as well

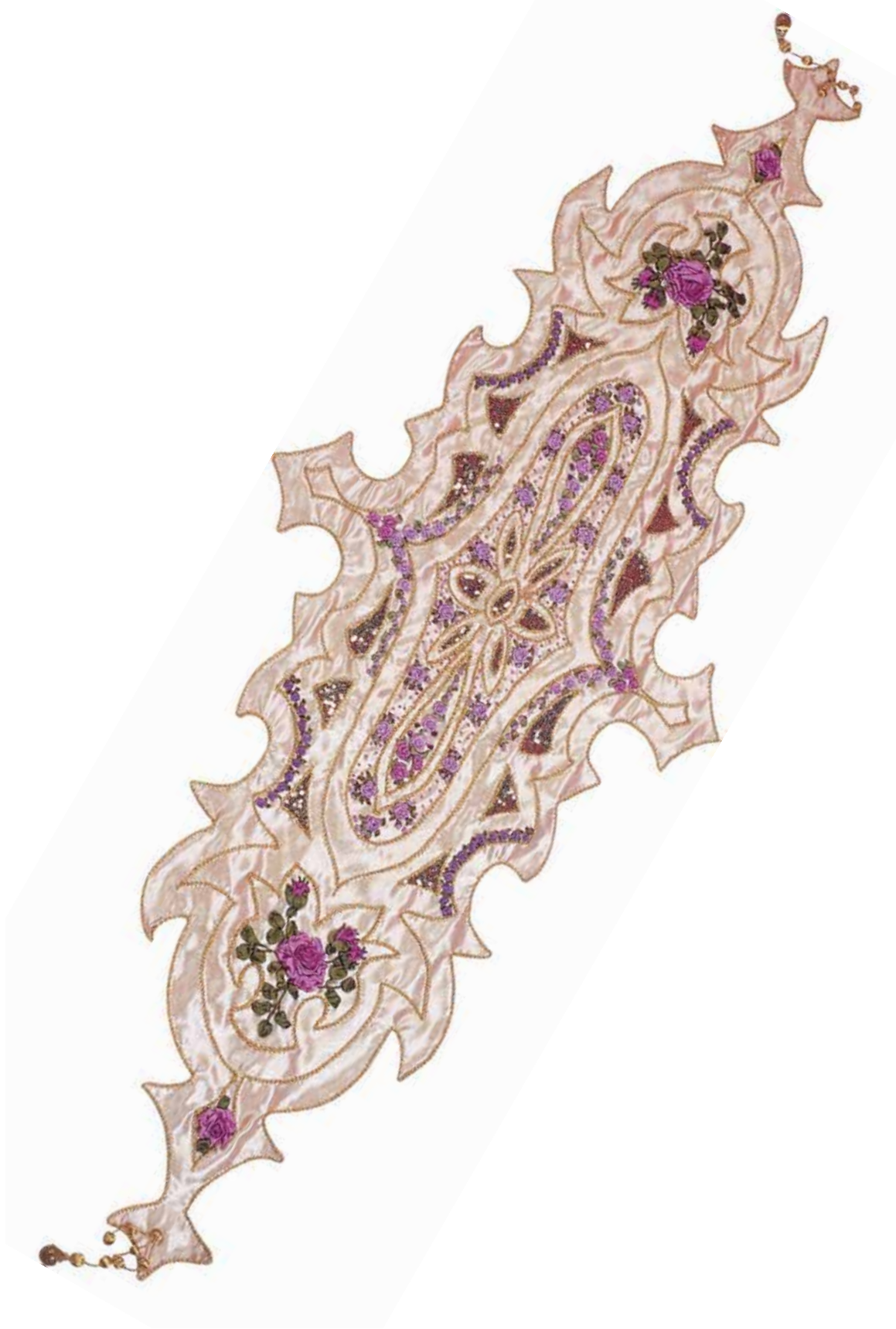
Significant developments have been obtained in this field which house wives have been showing intensive interest through years besides, nation's economy was also contributed. Since this field is convenient to be maintained at home, women have been involved into economic system in easier manner, thus home decoration has a multi dimensional side.

Özgül 2007

İğne Oyası

Geleneksel kültürümüzün ve el sanatlarımızın en önemli örneklerinden biri oyaldır. Oya; çiçekle örgü sanatının birleşmesinden doğan, süslemek, süslenmek amacıyla yapılan, ayrıca taşıdıkları mesajlarla bir iletişim aracı olarak da kullanılan ve tekniği örgü olan bir dantel türüdür. Türk halkının üstün zevkini, zekasını, incelik ve yaratıcılığını tamamiyle yansıtan el sanatlarından iğne oyalari, 'oya' gibi sözyle de güzellik sembolü olmuştur.

Örücülük sanatının, ilk kez nerede, nasıl ve kimler tarafından başlatıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Anadolu'da çok eskilere dayanan belgeleri bulunan bu sanatın başlangıcının MÖ 2000 yıllarına kadar uzandığı tespit edilmiştir. Dünya literatürüne "Türk danteli" olarak giren iğne oyalari'nin 12. yy'da Anadolu'dan Balkanlar'a, daha sonra da tüm Avrupa'ya yayıldığı çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. Oya sözcüğünün diğer dillerde karşılığının bulunmaması ve belgelerinde benzeri örgü biçimlerine rastlanmaması da bu sanatın Türklere ait bir sanat olduğu savını doğrulamaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun her döneminde saray içi, dışı ve Anadolu'da yapılan geleneksel örgü ve oyalara çok önem verilmiştir. Cumhuriyet döneminde ise yeterli kadar ilgi görmemekle birlikte, oyalari günümüze kadar geleneksel yollarla gelebilmiştir.

Geleneklerimizin en güzel örneklerinden olan iğne oyalari sanatı, desene göre iğne ile iplik oluşturulan belli sayıdaki düğümlerle meydana gelen, taşıdığı mesajlarla önem kazanan bir el sanatıdır. Anadolu insanı mutluluk, hüznü, acı, ayrılık, kavuşma gibi tüm hislerini oyalarla anlatmış, bu sanat gizli bir iletişim aracı haline gelmiştir.

Anadolu'nun hemen her yöresinde yapılan iğne oyalari; kullanılan araç ve gereç, motif, renk, kompozisyon ve kullanım alanları bakımından farklılık göstermektedir. Oya yapılırken iğne, iplik, makas, tığ, pul, boncuk, kumaş, kağıt, at kılı, saç, ince tel, kola, şeker gibi malzemeler kullanılmaktadır.

İğne oyalari ilmeklerin yan yana gelmesiyle oluşan zürafanın tekrarlanmasından meydana gelir. Yapılış tekniği bakımından gözemeli ve gözemesiz olarak ikiye ayrılır. Gözemesiz ilmik, daha çok üç boyutlu oyalarda kullanılırken, gözemesiz ilmik kenar oyalari denilen ve kumaş (başörtü, mendil, yaka vb.) kenarına yapılan oyalarda tercih edilir.

Türkiye'de geleneksel yaşam biçiminin değişikliğe uğramasıyla birlikte oyacılık önemini yitirmiştir. İğne oyalari yapımında genellikle ipek kullanılırken günümüzde ipeğin yerini alan pamuk iplikler oyalari yapımında da beğenilerek kullanılmaktadır. Eskiden yapılmış oyalari antikacıların ilgi alanına girmiştir.

Günümüzde iğne oyalari kullanılmayan malzeme ve estetik yönden çok büyük yozlaşma olduğu, yapılan örneklerden anlaşılmaktadır. Geçmişte Türk toplumunda, belli bir eğitimden geçmeden bu denli yüksek nitelikli el sanatı ürünleri yapabilen Türk kadınının yeteneklerinin kaybolmasını önlemek için iğne oyalari'nin renk, teknik ve biçim yönleriyle ele alınıp uygulanması, bu sanatın devam ettirilmesi açısından önemlidir.

Needle Lace

The most important examples of our traditional culture is the embroideries. The embroidery is a kind of lace work which is originated from the combination of flowers with embroidery art and is usually made for the purpose of embellishment; it also carries some messages which can be used as communication devices.

It isn't known clearly when and where the embroidery - knitting art was started first. The beginning of this art of which documents were found in Anatolia dates back to the ancient times. And its beginning is thought to go back to the 2000 B.C. It was named in the world literature 'the Turkish lacework' It was mentioned in the resources that it spread to Balkans from Anatolia first, later to all the European countries. Not having been able to be found the meaning of 'embroidery' in other languages and not been able to be met in the historical documents prove that this art belongs to Turks.

During all the times of the Ottomans, inside the palace, outside the palace and also in Anatolia, the traditional arts were given too much importance. However the embroideries weren't given much importance during the Turkish Republic, it could be lived to our time in traditional ways.

The needle embroidery art is one of the best examples of our tradition. It is formed, of certain number of knots and made with needle and threads, it gets importance with the messages it carries. The Anatolian people had expressed their happiness - grief - sorrow - meeting and departures with the embroideries. This art has become a hidden communication device. The needle embroideries which are made in almost every part of Anatolia differ in many ways such as the materials used, devices, motifs, colors, compositions and the usage areas. While making embroidery, some devices are used; needle, thread, scissors, hooked needle, cloth, beads, paper, horse hairs, thin wires, hair, starch paste, and sugar.

The needle embroidery is made of, composed of putting the knots side by side and forming the giraffe shape again and again. It is grouped in two shapes; in the way of its making technique; one is looped, the other is without loop. The looped embroideries are usually used in the three dimensional embroideries, the embroidery without loop is used, preferred while doing the edges of handkerchief, collar, and head covers.

With the changes of the traditional life in Turkey, the needle embroidery has lost its value in fact, silk is usually used in needle embroidery, but today, instead of silk, cotton threads have replaced with silk. The cotton threads are used with pleasure today. The embroideries made in the past are usually preferred by the dealers of antiques-today.

Today, the needle embroidery is in a great degeneration. It is witnessed via the examples. In the past the Turkish women could make magnificent and attractive embroideries. By the time, these abilities disappeared. To prevent this degeneration, the embroidery should be taken into seriously and the needle embroidery must be developed in the ways of color - technique and style.

Tel Kırma

Tel kırma işleme tekniği, diğer nakış tekniklerinden çok farklı ve görünüşü itibari ile de göz alıcı bir işleme çeşididir. Kumaş veya tül, kasnağa gerdirilerek özel iğnesi ile işlenmektedir, iplik olarak kullanılan tel, işleme sonunda el ile bükülerek kırılmaktadır. Bu nedenle "tel kırma" adını almıştır. Tel kırma, geleneksel Osmanlı işlemlerinden olan "Bartın işi"nin halk arasında bilinen adıdır. Güzel ve kolay yapılan bir işleme çeşidi olup, malzemeleri gelin teli, yassı düz iğne ve seyrek dokunmuş bir kumaştır.

Ulusal kültürümüzü yansıtan el sanatlarımızın en güzel örneklerinden olan Bartın yöresine ait gümüş tel kırma işlemesi, araştırmalara göre 1890 -1900 yılları arasında ilk defa görülmüştür, ilk tel kırma işlemesini Bartın'ın Asma mahallesinde oturan katip kızı lakaplı Hatice Ağaçıran tarafından yapıldığı sanılmaktadır. Bu nedenle tel kırma "Bartın işi" olarak anılmaktadır.

İlk zamanlarda tel kırma çeyiz amacıyla yatak, yorgan takımlarına yastık ve kirlentlere, gelin bohçasına, sünnet çarşaflarına yapılmakta idi. Günümüzde ise fantezi kıyafetlerde, küçük ve büyük çantalarda, kına örtüleri, mevlit örtüleri, şal, fular, küçük keseler, aksesuarlarda hatta ayakkabı ve terlikte uygulanmaktadır.

Sayılabilir özellikteki her tür nakış deseni, başarı ile işlenebilmektedir. Her ne kadar siyah tül tercih ediliyor olsa da değişik renkte kumaş ve tül üzerine gümüş, altın ve bakır tel makaralarla işleme yapılabilmektedir. Desenlerin işlenen figürlere göre isimlendirilmesi günümüzde de devam etmekte; lalezar, çarkifelek, asma yaprağı, sarhoş sokağı, kaymaktabağı, bağdagül, mihrap, değirmen taşı, süpürgeli ve kemerköprü gibi...

Tel kırmanın iki tekniği vardır; tel kırma ve tel sarma. Tel kırma, el yardımıyla kırılarak yapılır. Tel sarma teknikleri ise kendi içinde ayrılmaktadır; düz sarma, vev sarma, hırsto sarma, balıksırtı sarma, tel bükme ve iğne üzerinde (kurtçuk) sarmadır.

Tel kırma, tül üzerinde sayılarak işlenmektedir. Tül üzerinde işleme tekniğinde gözenekler sayılarak işleme yapılmaktadır. Kasnağa gerdirilerek çalışılan bu iş makas kullanmadan parmak yardımıyla kırılmaktadır. Gözenekleri sayılabilen, sık dokunmamış kumaşlarda gözenekler boyundan sayılarak işleme yöntemi belirlenmektedir.

Gözenekleri sayılamayan (ipek gibi) kumaş cinslerinde ise kanaviçe yardımıyla işlenmektedir. Kanaviçe, kumaşa teyellenecek kasnağa gerdirilmekte ve kanaviçe gözenekleri hesap içinde olduğu gibi uygulanmaktadır. Kanaviçe üzerinde işleme işi bitirildikten sonra kanaviçenin iplikleri nakış makası yardımıyla yukarıdan aşağıya doğru iplikler teker teker çekilerek çıkartılmaktadır. Böylece desen, kumaş üzerinde kendini göstermektedir.

Tel kırma, gümüş telle işlenmiş bir çiçek, bir desen, bazen bayanların omzundaki çantayı süsleyen bir tavus kuşu, bazen bir çift kalp, bazen de masa üzerlerindeki örtüleri süsleyen bir desen olmuştur.

İnsanlar yıllar boyu anlatamadıkları dileklerini ve sorunlarını tel kırma işleyip, onun üzerindeki desenlerle motiflerle aktarmaya çalışmışlardır. Bu gelenek günümüzde eğitim kurumları vasıtasıyla yaşatılarak, gelecek kuşaklara aktarılmaktadır.

Thread Curving

Thread curving technique is a lot more different from the other embroidery techniques, and it is an attractive and eye - catching embroidery technique. Fabric or curtain is embroidered by placing on a hoop with its special needle. The wire which is used as thread is broken by wiring at the end. For this reason, it is called thread or wire breaking. Thread curving - breaking, that is one of the traditional Ottoman embroideries. It is really known 'Bartın work' among people. It is a kind of embroidery that is made nicely and easily. Its materials are; silver or gold bride thread, flat-smooth needle and a sparse woven cloth.

The silver thread curving which belongs to the neighborhood of Bartın is one of the best examples of our handicrafts which shows our national culture. According to the researches, it was seen between 1890 and 1900 first. The first thread curving is thought to have been made by Hatice Ağaçıran named as Katip Kızı. For this reason, it is known' as Bartın work.

During the first time, thread curving was made on beds, pillows and small pillows, bride bundle and sunna sheets. Today it is made in fantastic clothes, on small and big bags, henna cloths, mevlit cloths, shawl, scarf, small cloth bags and accessories and even on shoes and sandals.

Many of every kind of embroidery designs, can be embroidered easily. Although the black veil is preferred, on various cloths and veils embroideries can be made by gold, silver and copper wire bobbins. Naming the designs according to the embroidered works still go on today, lalezar, çarkifelek, asma yaprağı, sarhoş sokağı, kaymak tabağı, bağdagül, mihrap, değirmen taşı, süpürgeli and kemerköprü.

There are two kind of thread curving techniques; thread breaking and winding. Thread curving is done by winding the wire by hand. The wire, thread techniques vary according to their style; straight winding, transverse winding, hırsto winding, harringborn pattern winding, wire winding and winding on the needle.

Thread curving is embroidered on the veil by counting. In embroidering on the veil, embroideries are done by counting the pores. This work by stretching on the hoop is done with fingers without using scissors. The embroidery technique is determined by counting the pores starting from the length in the non - woven fabrics.

In the non - pores cloth types such as silk, it is done by the help of embroidery canvas. The embroidery is sewn to the fabric and stretched, in this way, the pores are counted and the work is done. After finishing the embroidery on the embroidery canvas, the threads of the embroidery cannas are pulled out from the top to the bottom one by one by the help of the embroidery scissors. In this way the embroidered design can be seen on the cloth.

In this way, thread curving has become a flower which was embroidered by silver thread a design, sometimes a peacock that embellishing the bags over the misses' shoulders sometimes a couple of hearts, sometimes a design which is embellishing the cloths on the table.

Human beings have tried to explain their wishes and problems which they haven't been able to express through out centuries. Today, this custom is carried on by the educational institutions.

ÜST KURUL

Mesut PEKTAŞ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri

Muammer EROL

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

Mahmut DOĞAN

İBB İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanı

Mehmet DOĞAN

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Eğitim Müdürü

GENEL KOORDİNATÖR

Güven ÇALIŞKAN

İSMEK Genel Koordinatörü

YAYIN EDITÖRÜ

Muhammet ALTINTAŞ

İSMEK Yayın Editörü

YAYIN DANIŞMANLARI

Esin AKDEMİR

İSMEK Genel Danışmanı

Fatma ÖZDEN

İSMEK Genel Koordinatör Danışmanı

YAYINA HAZIRLIK

İSMEK Yayın Editörlüğü

Sanat Yönetmeni

Ömer VEFA

Tasarım - Mizanpaj

Melih SERGEK - M. Fatih KILIÇ

Grafik

Doğan SEVEN - Kahraman SARI

Fotoğraflar

İsmail KÜÇÜK

Metinler

Dilek CAN - Hatice KARACA

Tercüme

Baraka Tercüme

Genççağ GÜNER (İSMEK İngilizce Teknik Rehberi)

Baskı Takip

Abdurrahman TAŞKALE

Renk Ayrımı ve Baskı

Numune Matbaacılık